

مطبعه رحل اراره :

جمال اوغلنده امنیت
مندوخی جوارنده
شنگول یقوشنده
۲۲ نومرو

مشرق و غرب

۱۳۲۶

سلکمه موافق آثار
جدیده مع الممنونه
قبول اولنور

درج ایدله بن آثار احاده اولتماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاستنامه و بالخاصه احوال و مشوره امور مدینه بحث ایرر و هفته به به نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخه سی ۵۰ یاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قیرله دن متوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی	التی آیانی	غروش
عالم عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۰
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

یدنجی جلد

۳ ذی القعدة ۱۳۲۹ پنجشنبه ۱۳ تشرین اول ۱۳۲۷

عدد : ۱۶۵

وادیك یو كسكجه بر موقمنده ذات اقدس رسالت پناهیله
(علیه الصلاة والسلام) مخصوص بر (عریش) كواكلك یابیلدی .
ایکی اردو قارشیلانیدی ، حرب باشلادی .

مهاجرین کرام - حضراتی قارشیلاننده پدرلرینی ، عموجه لرینی ،
برادرلرینی ، عموجه و خاله زاده لرینی کورینورلردی . دها دون بر
خانه عائله سی ، برعائله ، برسالله افرادی ایکن برندن اعتقاداً ، روحاً
آیریلمش و او عقیده توحید شرف عال الهاله هجرت ایتیش اولان بو
قهرمانلرک او دقیقه ده کی حسپاتلری نه ایدی . عجبا عائله سوداسی ،
قرابت محبتی وجدانلرینی صارصیور ، ندامت قلبلرینه کیره بیلورمیدی ؟
اصلاً ! اصلاً !

انلرک نظرده عائله وارسه عائله دیانت ، قرابت وارسه دینده
اخوت ...! هپسنگ پدری ، ولی النعمتی ، روحی ، دینی ، جهانی ذات
اقدس جناب رسول کبریا !

ایشته بو عشق دین ، بو سودای ایمان ، بو غرام توحید انلرک
بوتون عصیتلرینه آمر مطلق ایدی .

ایشته اصل لامارتین و امثالی اوروپا فضلاسنی حیرتدن حیرته
دوشورن اتحاد دینک بو درجه بالاترینی ، بورتبه اعجازیدر . بونلر ؛
اللهک برلککنه ، رسول ذیشان (علیه الصلاة والسلام) افندیمز حضرتلرینک
صدق رسالت و نبوتنه ایمانلرینی ایشته بویله حد اعجازه واردیردیلری
اتحادلریله اثبات ایتدیلر .

سلطان توحید

ك کشور اتحادینه اسالاس اولدیلر !
سلطان الانیا (علیه الصلاة والسلام) افندیمز حضرتلرینک ساحه
بدرده ، خیمه سعادتلری ایچنده بوتون عالم ملکوتی صارصان :
« اللهم ان شئت ...! »

دعای مستجابی فصل بر صیحه روح ، بر روح علویت ، بر روح
هیجان اولدینقی بر از دوشونن مصروعلر کیی یرلره یووارلانیر !
ساعتلرجه کندینه کله من ! قولایمی ؟ او دقیقه ده دین یا تأس
ایدیور ، یا !

اونك ایچیندر ، که بو بدر کبری ارسالانلرینک قدرلری ، شرف
و حیثیتلری اندن صوگراکی غزالده بولونانلرک هپسنگ فوقنده ایدی .
اونك ایچیندر ، که جناب حق آنلره سوکیلی پیامبر اعظمی
لسانندن :

« اعملوا ما شئتم فقد غفرت لكم ! »

[ارتق ایستدیکیزی ایشلیه بیله سکر بن سزی عفوایتدم !]
کی امثالسز برالتقات جهاندرجاتنه مظهر بویوردی .
حضرت معلم ناجی مرحوم بو شیرترلری شویله وصف و تجلیل
ایدیور :

« پیش چشممده در اول جند جهانکیر هنوز »

« کوش جانمده در اول غلغل تکبیر هنوز »

« آرادن بیک بو قدر سال مرور ایتیش ایکن »
« دل حساسده حاکمدر او تأثیر هنوز »
« سیف اسلامه دکل صاعقه تعبیری سزا »
« اویله بر صاعقه ایندیرمدی تقدیر هنوز »
« نظم قرآن کی ای انجم رخشان هدی »
« سزی استاد فلک ایتدی تنظیر هنوز »
« بی بصیرتدر ایدرلر سزه اسناد افول »
« ایدیور شعله کز عالمی تنویر هنوز »

مابعدی وار

محمد فخرالدین

اسلامده فن و فلسفه

سعیبن عبدالرایی . — ادبیاتده شهرتشار بر خاندانک نجل
نیلیدر . کندینی فنونه ده - زیاده تمایل اولقله برابر تأثیر محیط
و وراثت قانونلرینک لایتغیر احکامندن تمامیه قورتیله مامشدر .
فی الحقیقه بو بویوک متفکرده ، بوتون عائله سی کی ، رقت حسیه
ممتاز نرینه بر شاعر ایدی . برادر زاده سی احمدبن محمدبن عبدالرایی
ایله تاریخ ادبیاتده مشهور اولان مشاعرلری اسلوب عالی و مزین
ایچون بدیعه نما بر مثال تشکیل ایدر .

سعید عصرینک ممتاز و حاذق اطباسبیه هم عیار صاییلور . علوم
طبیعه ده کی وقوف و تجرری ایسه زرین قلملره حک ایدلمکه لایقدر .
بالخاصه حادثات جوییه دایر پک مهم تجارب و مشاهداتده بولنشدر .
عمر بن حفص بن برنوه . — امیر ناصرک ندماسنندن ایدی .
مشهور ابن الجزارک حلقة تدریسنده بولنشدر . اندلس ده کمال تحصیل
ایتدکدن صوکره توسیع معلومات مقصدیه مغربه قدر بر سیاحت
اجرا ایللمشدی . او وقتلر بر چوق اعظم ارباب علمه مجمع اولان
قیروان شهرنده آلتی آی قدر اختیار اقامت و ابن جزارک درس لرینه
مداومت ایلدی . عودتنده استادیك (زاد المسافر) نامنده کی اثر
مشهورینی دخی برلکده اندلسه کونورمشدر .

ابن برتق فنون طبیه نك اندلس ده سرعت انتشارینی تأمین
خصوصی خدات مهمه ایفاسه موفق اولان اعظمی و نادر ذکالرنددر .
نه چاره که پک کنج ایکن ارتحال ایلمش اولدینی جهتله نامی تاریخ
فنونده لایق اولدینی مرتبه بلند و اشتیاری احراز ایده مامشدر .

محمد بن نعلج . — امیر ناصر و مستنصر حکم دورلرنده اشتهار
ایدن بوذات ، هرایکی حکمدارکده مصاحبلری میاننده تعداد اولینیور .
ادبیات و فنونده یدطولی صاحب اولدینی مرویدر .

حکم طرفندن مشهور قرطبه جامع شریفی تقاتنک انشاسنه نظارت
ایتکه مأمور ایدلمشدی . حکمت بدایعه کوستردیکی نزاهت ،

ابن جلیجل تعمیرات طیبه یونانیه عربیجه نقل و ترجمه خصوصاً -
صنده پاك، بیوك براقدار و مهارت کوسترمشدر .

حکمای قدیمه دن (دیسکوریدیس) نام ذاتك اثر تألیفی اولان
علم نباتاته دائر بر کتابه ابن جلیجل طرفندن یازلمش اولان ذیلده
نباتیون قدیمه جه کلیاً مجهول بر چوق نبات اسماری کوریلور .
ابن جلیجل علم نباتاته دائر تدقیقات و تتبعات عمیقده بولنش اولدینی
ذیل مذکورک مطالعه سندن آکلاشلمقدهدر . ابن جلیجل فن طیه
دائر یازدینی آثاردن باشقه هشام دورنده اشتهار ایتمش اولان اطباءك
تراجم احوالندن باحث (تاریخ اطباء) نامی آلتنده بر کتاب دهها
تألیف ایلمشدر . ابن ابی اصیبه بیلک کتاب مشهورنده اکثریا
ابن جلیجل دن استشهاد ایلمکدهدر .

تاریخ اطباء دردنچی عصر هجری ده اندلس معارف اسلامیه سی
حقنده پاك اساسلی معلومات مندرج اولدینی ایچون ابن بیطار دخی
بر چوق خصوصده اثر مذکور ی مأخذ اوله رق قبول ایلمشدر .
بو میانده جغرافیون اسلامیه دن (ابن حوقل) ی ذکر ایدم بیلور .
ابن حوقل ، (کتاب المسالك والممالك) عنوانلی اثر یله درکه آوروپاده
شهرت شایعه قزانندی . اساساً مسقط رأسی موصل در . فقط ،
اوچوز الی تاریخ هجری سنده برای سیاحت اندلسه عزیمت ایلمش
اولدینی جهته دردنچی عصر اندلس علمای میانده تعداد اوله بیلور .
کتاب المسالك والممالك غرائب اقوام ایله مالی بر کتاب پرعبردر .
ابن حوقل مدید سیاحتی اثناسنده اوغرا دینی ممالك اهالی سندن
اعتیادات ، مذاهب و احوال خصوصیه غربیه رینی یقیندن تدقیق
ایتمش و کوروب آکلادینی شیلری عبرت بین بر قلمله اثرنده تصویر
ایلمشدر .

ابن سعید الطنب . — اندلسك بوخارقه عرفانی اك . مشهور اطباء دن
اواب بالخاصه فن قبالة و علم تشریح ده اك بیوك . تخصصلر درجه سنده
ارنقا ایلمشدر .

اسپانیاده مادرید جوارندنکی اسکوریال کتبخانه سنده محفوظ
برازی آوروپا مخافل علمیه سنده فوق العاده مظهر تقدیر و ستایش
اولمقدهدر . الکاتب ، مستنصر دوری یعنی دردنچی عصر هجری
اواخری اعظم منددر . اسکوریال کتبخانه سندن سینئه احترامنده
کیزله ن کتاب مشهورنده فن قبالة كك دقیق مباحثی ، تولید جنین
و حامله قادیئلرله نوزادك طرز تدابیرینه عائد مسائل غامضه یی رنگین
برقلمله تصویر و بیان ایلمشدر . بر چو جفاك ولادتندن اعتباراً سن
رشته واصل اولنجه به قدر کچیره جکی ادوار متعاقبه ده تربیه جسمانیه
وروحانیه سی ایچون قبول و تطبیق ایلمسی لازم کلن قواعد اساسیه
بو کتابده تمامیه کوسترلمشدر .

اثر مذکور اون بش باب منقسمدر . برنجیدن بشنچی باب قدر
جرثومه ، اعضاء تناسلیه جنسیه و تولدات تدقیق و مطالعه ایلمشدر .
التنجی بابده حمل و مدت حملدن ، یدنجی ده حامله قادیئلرك
صورت تغذیه و محافظه لرندن ، سکزنجی ده وضع حملدن ، طقوزنجی ده

خليفةك فوق العاده ممنونیت و نظر استحضاتی جلب ایلمش و مظهر
تقدیر و ستایش اولمشدی .

ابن تملیح طبه دائر در مکمل بر اثر تألیف ایلمشدر .

ابو عبد الله بن الکینانی . — فنونده متبحر ، ذکاده خارقه بر نادره
فضیات ، بر مثال اخلاق ایدی . عصرینك اك بیوك علماسندن تدرس
ایلمش و هپسنگ مظهر توجهی اولمشدی .

ابو عبد الله دوره تحصیل اثناسنده قرطبه دارالفنوننده اجرای
تدریساتله مشغول اولان ذوات میانده محمد بن عبدون ، عمر بن یونس
الهرانی ، حکیم شهر احمد بن حفصون ، ابو عبدالله محمد بن ابراهیم
النحوی ، ابو عبدالله محمد بن مسعود النهری ، ابو القاسم بن نجم ، سعید
السرطی و مسلمه کبی بلند ناصیه لر کوریلور .

بو بیوك داهیلر و سمعت معلومات و احاطه علمیه لر یله حیرت بخش
برر آنلسیقلوپه دیست اولدقلى کبی هربری عینی زمانده شعبه علمیه دن
برنده ده کسب اختصاص ایلمشدر .

ینه بو دورك اعظم ارباب علمی میانده ابو بکر احمد بن جابر ،
ابو عبد الملك التاکینی ، هرون بن موسی السری ، محمد بن حمدون العوی
کبی المعیار یتشمشدر .

محمد بن حمدون طب و ادبیاتده قازاندینی شهرت قدر علوم ریاضیه ده
دخی صاحب اختصاص و ملکادر .

۳۶۹ سنه هجری سنده شرقه سیاحتله بر مدت بصره طرفلرنده
اختیار اقامت ایلمشدی . شرقده بولندینی بومدت ظرفنده عصرینك
اك بیوك عالم لر یله کسب انیسیت ایتمش و بر چو قلیرنك درس لرینه
ملازمتده بولنشدر .

اندلسه عودتنده بحق اشتهار ایلدی . اووقلر قرطبه كك حاذق
اطباسندن صایلیوردی .

(التکسیر) عنوانلی اثری فوق العاده شهرت بولمش و بیوك بر
رغبته استقبال ایدلمش ی .

محمد بن حمدون علوم ریاضیه عئده بعض آثار تألیفنه موفق
اولمشدر .

عبد الرحمن بن اسمی بن الرحیم . — مشهور اطباء دن و اندلس
نباتیون سندنر . (اکتفا) عنوانلی اثر طبیسی ایله (کتاب الکمال
والتمام) نامنده کی تألیف کزینی مشهور و معروفدر .
اندلس ده نشوونما بولان نباتاتك اوصاف و خواصندن ایلك دفعه
بحث ایدن ذات ابن هیمدر . مشارالیه علم نباتات مؤسس لرندن عد
اولنه بیلور .

ابن جلیجل . — اسمی ابوداود سلیمان بن حسان اولوب تاریخ
علومده ابن جلیجل لقبیه معر ، قدر . تولد ووفاتی تاریخلرینه دائر
بیلو غرافیارده بر قیده تصادف اولنه میورسده اوننجی عصر میلادینك
نصف اخیرنده حکمران اولان خلیفه هشامك خدمت طبابتده
بولنش اولدینی موثوقاً بیان ایدلکی جهته دردنچی عصر هجری
ارباب فی میانده تعداد اولنه بیلور .

ارضاعدن و اونجی بابده دخی تسنن اطفالدن بحث ایدلمشدر .
متعاقب بابلرده ایسه برچو جوق سن رشنه واصل اولنجیه قدر تعقیب
ایدلمسی لازم کلن طرز تغذیه و تربیه دن بحث اولمش و نهایت اون
بشنجی بابده دخی سن رشد ایجاباتی نظراً تدقیق و مطالعه یه آلهرق
وقتدن اول یتشمش اولان جنسین حقنده پک عمیق ملاحظات
یوریدلمشدر .

ابن السعید بواثرنده اطباء قدیمه دن هیوقراط (بقراط) غالین
(جالینوس) و آرسطو (ارسطالیس) نك تربیه اطفال حقنده کی
فکرلرینی تنقید ایتدیکی کی هند حکما سنك ده بو خصوصه کی
مطالعه لرینی تذکار ایتکی اونونمالمشدر .

آلتنجی بابده ، حامله ایکن وفات ایدرهك علی العیله دفن ایدلمش
اولان ایکی قادینك قبرده وضع حمل ایدلمش اولدقلرینه دائر ایکی وقه
غریبه دن بحث و بوقعه لر دن برینك کندلی زماننده یعنی ۳۴۰ سنه سنده
وقعه کلمش اولدیفنی علاوه بیان و بو کی فیهله ره میدان ویرلماك
ایچون اتخاذه ایجاب ایدن تدابیری اتیان ایللمکده در .

وضع حملدن بحث ایدرکن قابلهك هر حالده تجربه دیده و صاحب
مهارت اولسی لزومی تذکار و ایجاب ایدن آلات و ادوات ایله مجهز
بولمسنی ده اخطار ایدیور . عسرت تولیدی موجب اولان اسبابه
دائرده آیرنجه تفصیلات ویریور .

اطفالک ادوار حیاتیة اولیه لرینه تخصیص ایتدیکی اونجی بادن
اون بشنجی بابده قدر اولان صحیفه لرده عفوان صباوتك هر دورنده
چوچمك معروض اوله بیله چکی امراض یکان یکان تعداد و توصیف
ایدلمشدر .

ابن السعیدی الکاتبك بو قیمتدار کتابی اسپانیانك اسکوربال
کتبخانه سنده موجود و قتالوغك (۸۳۳) نجی نومروسنده مقیددر .
ابن السعیدی آدروبا ارباب فننه ممتاز بر سیما عرفان اولهرق
عرض ایدن آتاردن برسیده تالیفنه موفق اولدیفنی (کتاب الانواء)
عنوانی آلمانا قدر . بواثرک عبرانی حروفیه یازلمش بر نسخه عربیه سی
بارس کتبخانه سنده محفوظ و (۱۰۸۲) نومروده مقیددر . لاتینجه
ترجمه سی ده ینه عینی کتبخانهك (۹۳۳۵) نجی نومورسنده محفوظ
ومقیددر .

ابن الکاتب بو اثرینی خلیفه حکم نامه اتخاف ایدلمش اولدیفنی
دیباچه سندن آکلاشیلور . ینه بومقدمه ده اثرک محتویاتی حقنده ایجه
معلومات مندرجدر .

(کتاب الانواء) عادتا بر تقویم سال کیددر . شهور صره سیله ذکر
ایدیلیرکن هر آی ابتداسنده او آیه مخصوص شئوناته دائر معلومات
عمومیه درج ایدلمش اولدیفنی کی نهایترینه طنوغری ده زراعت
ومواسم حصادییه دائر مطالعات مهمه یوریدلمشدر .

اثر مذکورک هم اصلی و هم لاتینجه ترجمه سی موسیو دوزی
(Dozy) طرفندن نشر ایدلمشدر .

ابن سمحونه . — مورخ شهر ابن ابی اصیبه بو ذاتك حاجب
محمد بن ابی عمرک معاصر و محبی اولدیفنی ادعا ایدیور . تاریخ وفاتی
حقنده سرد ایدیلن روایات پک مختلفدر . (۳۹۲ نجی سنه هجریه سنده
ارتحال ایلدیکنه دائر اولان روایت صحه قریبدر .)

ابن ابی اصیبه صاحب ترجمه یی حاذق بر طبیب ، مدقق بر عالم ، منقد
بر متفکر اولهرق تصویر ایدیور . فن طبین (کتاب الادویه المفردة)
عنوانی اثری مشهوردر .

ابوالقاسم اصبع بن محمد بن سمح . — ریاضی شهر مسلمه نك
مکتب عرفاننده پرورشیاپ کمال اولان اعظمنددر . غرناطه ده تولد
ایتمش و ۴۲۶ سنه سنده ینه اوراده عازم کشتنسر ای عقباً اولمشدر .

ابن سمح ، مسلمه مکتبکك فطین ، فعال تلمیذاندن بریدر .
علوم ریاضیه و هیئیه ده کی وسعت معلوماتی معاصر رقیلری طرفندن
بیله تصدیق و اعتراف ایدلمکده در . ابن سمحی یالکز بر ریاضی شناس
اولهرق طانیاملیدر . بوبیوک ذات مدقق بر ریاضی اولدیفنی قدر عینی
زمانده علوم طبیعی و طبیعه دخی وقوف تامی اواردی ، علم حسابك
غوامض و نظریات اساسیه سی جامع اولان (کتاب المعاملات) ی
ریاضیاتده کی وقوف و وسعت علمی سنی کوستریور .

(طبیعة العدد) عنوانی کتابی شکل اعداد نظریه سیله اعداد
اصلیه عائد خواص ودعای مهمه یی جامعدر .

علم هیئتدن مشهور اوقلیدسك کتابنه یازدیفنی (المدخل الی الهندسه)
نامنده کی شرحه (الکتاب الکبیر فی الهندسه) اسمنده کی اثری کتب
معتبره فیه دندر .

ابن سمح دعاوی و مسائل هندسیه و ریاضیه نك حل خصوصنده
کندینه مخصوص بر اصول منطقی تعقیب ایللمشدر . اکثر مسائل
هندسیه یی اول امرده حل ایدلمش کی نظر اعتباره آلهرق مطالعاتنه
بر اساس احضار و بالآخره مناقشات و محاکات ریاضیه ایله اصول
حلمرینی استخراج ایللمکده در .

فن هیئتدن (کتاب التمریفات بصورت نه الاسطرلاب) نامنده کی
اثر یله (زیج علی مذاهب الهند) عنوانی کتاب ین زماننده پک زیاده
مظهر رغبت اولمشلردی .

ابوالقاسم احمد بن عبدالرحمن ابن التمار . — بو ذات دخی مسلمه
مکتبکك یتیم یردیکی نادر ذکاردن بریدر . خیلی مدت قرطبه ده
تدریساتله اشتغال ایدلمش و اندلس ده علوم ریاضیه نك نشر و تعمیمی
ایچون خدمات مهمه ده بولمشدر . ابن الصفار علوم ریاضیه دن بالخاصه
هندسه ده متخصص ایدی . علم هیئت و اسطرلابه دائره ایکی اثری
واردر . ابوالقاسمك برادر ی ده صنعت اسطرلابده اشتهار ایدن
اعظمنددر . بو ایکی برادر صنعت اسطرلابك نظریات و تطبیقاتده
بی مانند عد اولتورلر .

ابوالقاسم خلف بن عباس الزهراری . — زهراری ، تاریخ علموده

ایله اجرا ایله یلکه عملیاتدن و اوچنجه بایده ایسه جیق و قیر یقیرلرک صورت الصاقندن بحث ایلشدیر .

التصريفك قيمت فنيه نى اعلا ایدن اسبابدن بریسیده جراحلقده مستمل آلات و ادواتك شكليرنى حاوى اولمیشدیر . اثرینه ایلک دفعه اوله رق آلات و اجهزه فنيه اشکالی درج و علاوه ایدن ذات زهر اویدر . التصريفده ایلکوزدن زیاده اشکال موجوددر . فن جراحینک اس اساسی علم تشریح اولدیغی التصريفك مقدمه سنده درین بر وقوف ، متین بر افاده ایله شرح و ایضاح ایلدش و بو میانه علم تشریحدن بی خبر بعض مطبیلر طرفندن یاییسلان عملیهلرک بادی اولدیغی نا قابل تلافی فلا کتله دأثر بر جوق وقعه لر سرد ایلدشدیر . زهر اوی بو اثرنده فن جراحینک اساسی پک متین بر صورتده وضع و تأسیسه موفق اولمشدر . اساساً کتابك قيمت و اهمیتی و ترقیات فیهیه اولان خدمتی بوتون ارباب علمك تحت تصدیق و اعترافدهدر کی دوشولیاك «Quy derrauchaliac» اثرلنده التصريفی اساس و مأخذ اتخاذ ایلمشدر .

فابریس ، Fabrice « زهر اویك قدرت علمیه سندن ، مؤلفاتك قيمت و اهمیتندن بر لسان ستایشله بحثه مجبوریست حسن ایلدور . هالهه - Haller خطوط عاقده شرایینهك - آمبر وازپاره « Ambrse eparée » دن خیلی زمان اول - زهر اوی طرفندن تصویر و بیان ایلدش اولدیغی اثبات ایلمکدر .

پورتال « Portal » افده حاصل اولان پولپری اخراج ایچون ایلک دفعه قروشه استعمالی تصور و تطبیق ایدن ذلک زهر اوی اولدیغی اعتراف ایدیور . فرایند (Freind) زهر اوی به تخصیص ایتدیکی صحیفه لرده بر جوق مطالعات و تنقیدات یوروندکن صوکره کندیسنى فن جراحینک مؤسسى اولق اوزره تصویر ایدیور . اسپرانزهل « Sdrengei » دیورکه : قادیله رده خزع الحصة « Lithotme » عملی سندن برنجی دفعه بحث ایدن زهر اوی اولمشدر . بو بیوک ذلک لایعوت اثری ، تاریخ فنده ، علم تشریحیه ابتداء جراحانی بر فن مدون حالنه قویان ایلک یکانه اثر اوله رق پایدار قاله جقدر .

شانیغ « Channing » التصريفك فن اصلینى لاینجیه ترجمه سی ایله برلکده نشره موفق اولمشدر . موسیو لوتیهن ایسه بعض یازیلری فرانسجه به نقل و ترجمه ایلدی . پارس و اسکوریال کتبخانه لرنده التصريفك یازمه بر نسخه عربیه سی موجود و محفوظدر .

مدلی اعدادیسی مدیری

م . شمس الدین

« امیر عبدالرحمن خان »

« مایه »

برسنه صوکره (شیر محمد خان) وفات ایتدی . (عبدالرحیم خان) اونک یرینه کچه جکنی اومویوردی . فقط حقنده پدرمک پکده حسن

فن جراحینک اسلاملر آرمه سنده درجه ترقیسنی تمثیل ایدر . بر نادره عرفان اولوب اوروپا آثار علمیه سنده آلبو قازیس (Albucasis) نامیه یاد و تذکار ایلدکدهدر . اس علمك شهرت شایعه سنده رغماً زهر اویك تاریخچه حیاتی - مع التأسف - تمامیه مضبوط و مقید دکلدر .

تاریخ ولادتى صورت قطعه ده معلوم دکلدهده عبدالرحمن ثالث طرفندن ۹۳۶ سنه میلادیسنده ندیمه مشهوره سی (زهراء) نامنه قرطبه یقیننده انشا ایدیلان سرای جوارنده کی قصه ده مهد آرای عالم شهود اولدیغی محققدر . حتی کندیسنه الزهر اوی لقینک ویرلمی ده بوندن نشأت ایلمشدر .

مشهور قازیری زهر اوی یی اون و اون برنجی عصر میلادی اعظم ارباب میاننده تعداد ایدیور . ثنون آفریکن ایسه (۴۰۴) نجی سنه هجری سنده قرطبه ده وفات ایتدیکنی ادعا ایدیور . کاتب چلبی والذهبی هجرت نبویه نك در تیوزنجی سنه سندن صوکره ارتحال داربقا ایلدش اولدیغی ذکر و بیان ایدیورلر .

شو مختلف روایتله نظر آ زهر اویك دردنجی و بشنجی عصر هجری علماسندان اولدیغه حکم ایدبیلیرز .

زهر اوی اکثر بیلیوغرافی کتابلرنده (صاحب التعریف) لقبیه یاد ایلدکدهدر . اساساً بو بیوک ذات شرقده اولدیغی قدر غرب محافل علمیه سنده دخی اشتهار ایلمشدر . فن جراحی ده کی اقتدار و اختصاصی زمانی اطباسنک مظهر تقدیر و ستایشی اولدیغی کی بو فنه دأثر یازدیغی آثارده سنه لرجه آوروپا فاکولته لرنده تدریس ایلدشدیر .

فن جراحی ، اساس و ترقیسنی زهر اوی به مدیوندر . « کتاب الزهر اوی » اسمنده کی اثری مقبول و معتبردر . فقط زهر اوی نامی شهرتکیر آفاق ایدن اثر معظم ، اوتوز بادن مرکب اولان « التصريف لمن عجز عن التألیف » عنوانی کتاب لایموتدرکه بوتون معنایله بر طب آنسیقلوپه دیسی صایله بیلیر . دفمانه لاتنجیه ترجمه ایلدش اولدیغی کی هر بانی ایچون آوروپاده بر جوق شرحلر ، حاشیه لر و تنقیدلر یازمشدر .

التصريفك هیئت مجموعه سی پک زیاده قیمتدار اولقله برابر بالخاصه فن جراحی دن باحث اولان قسماری حیرت بخش بر تکامله مالکدر . مثلاً ترتیب ادویه حقندکی بایده ادویه نك یالکز صورت ترتیبندن بحث ایله اکتفا ایلدماش بلکه طرز محافظه لری و حتی معیارلری بیه ذکر و اتیان اولمشدر .

پارس کتبخانه سنده التصريفك متعدد لاتنجیه ترجمه لری موجود اولدیغی کی یازمه نسخه عربیه سی ده محفوظدر . کتابك متن عربیه سی اون سکیزنجی عصرده اوقسفورده « انبکاتروده » نشر ایلدشدیر .

التصريفك فن جراحیدن باحث اولان قسمی باشلیجه اوج بابیه آیرلشدیر :
برنجی بایده اکتواء (داغلامه) دن ، ایکنجی ده آلات جراحیه